

Europese Raad

Brussel, 28 juni 2018
(OR. en)

EUCO 9/18

CO EUR 9
CONCL 3

NOTA

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: de delegaties

Betreft: Bijeenkomst van de Europese Raad (28 juni 2018)
– Conclusies

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies die de Europese Raad op bovengenoemde bijeenkomst heeft aangenomen.

I. MIGRATIE

1. De Europese Raad stelt andermaal dat het EU-beleid inzake migratie alleen goed kan functioneren als het gebaseerd is op een alomvattende migratieaanpak die een combinatie is van doeltreffender EU-buitengrenscontroles, meer extern optreden en de interne aspecten, in overeenstemming met onze beginselen en waarden. Dit is niet alleen een uitdaging voor slechts één lidstaat, maar een uitdaging voor geheel Europa. Sinds 2015 is een aantal maatregelen getroffen om de daadwerkelijke controle van de EU-buitengrenzen te verwezenlijken. Als gevolg daarvan is het aantal vastgestelde illegale grensoverschrijdingen naar de EU met 95 % teruggebracht ten opzichte van de piek in oktober 2015, ook al zijn de stromen op de oostelijke en westelijke Middellandse Zeeroutes recentelijk opnieuw toegenomen.
2. De Europese Raad is vastbesloten dit beleid voort te zetten en aan te scherpen, opdat wordt voorkomen dat opnieuw ongecontroleerde stromen ontstaan, zoals in 2015, en opdat de illegale migratie op alle bestaande en nieuwe routes verder wordt ingedamd.
3. Wat betreft de centrale Middellandse Zeeroute moet meer worden gedaan om de vanuit Libië en andere locaties opererende smokkelaars te stoppen. De EU zal Italië en andere lidstaten in de voorste linie op dit gebied blijven bijstaan. Zij zal haar steun voor de Sahel-regio, de Libische kustwacht, de kust- en zuidelijke gemeenschappen, humane opvangvoorzieningen, vrijwillige humanitaire terugkeer, samenwerking met andere herkomst- en doorreislanden, en vrijwillige hervestiging opvoeren. Alle vaartuigen die in de Middellandse Zee actief zijn moeten de toepasselijke wetten eerbiedigen en mogen de operaties van de Libische kustwacht niet hinderen.

4. Wat betreft de oostelijke Middellandse Zeeroute, zijn meer inspanningen nodig om de Verklaring EU-Turkije volledig uit te voeren, nieuwe oversteken vanuit Turkije te voorkomen en de stromen een halt toe te roepen. De overnameovereenkomst tussen EU en Turkije en de bilaterale overnameovereenkomsten moeten volledig en op niet-discriminerende wijze ten aanzien van alle lidstaten worden toegepast. Er zijn dringend meer inspanningen nodig om te zorgen voor een snelle terugkeer en te voorkomen dat nieuwe routes over land of over zee ontstaan. De samenwerking met en de steun voor partners in de Westelijke Balkan blijven van groot belang om informatie over migratiestromen uit te wisselen, illegale migratie te voorkomen, de capaciteit voor grensbescherming op te voeren en de terugkeer- en overnameprocedures te verbeteren. In het licht van de recentelijk toegenomen stromen in het westelijke Middellandse Zeegebied zal de EU, financieel en anderszins, steun blijven verlenen aan alle inspanningen van de lidstaten en met name Spanje, en de herkomst- en doorreislanden, en met name Marokko, om illegale migratie te voorkomen.
5. Om het bedrijfsmodel van de smokkelaars definitief te breken en aldus tragisch verlies van mensenlevens te voorkomen, moet elke stimulans om gevaarlijke reizen te ondernemen worden weggenomen. Dat vergt een nieuwe aanpak op basis van gedeelde of complementaire acties van de lidstaten onderling, voor het ontschepen van personen die bij opsporing- en reddingsoperaties worden gered. De Europese Raad roept de Raad en de Commissie in dit verband op met spoed het concept van regionale ontschepingsplatforms te verkennen, in nauwe samenwerking met de betrokken derde landen, het UNHCR en de IOM. Deze platforms moeten individuele gevallen kunnen onderscheiden, met volledige inachtneming van het internationaal recht en zonder dat hierdoor een aanzuigende werking ontstaat.
6. Op het grondgebied van de EU moeten degenen die zijn gered, overeenkomstig het internationaal recht, worden opgevangen op basis van een gedeelde inspanning in gecontroleerde, in de lidstaten op vrijwillige basis opgezette centra, waar een snelle en veilige afhandeling het mogelijk zou maken om met volledige steun van de EU een onderscheid te maken tussen irreguliere migranten, die zullen worden teruggezonden, en degenen die internationale bescherming behoeven en voor wie het solidariteitsbeginsel zou gelden. Alle in de context van deze gecontroleerde centra genomen maatregelen, ook die met het oog op herplaatsing en hervestiging, zullen op vrijwillige basis worden genomen, zonder afbreuk te doen aan de hervorming van Dublin.

7. De Europese Raad is het erover eens met de tweede tranche van de Faciliteit voor vluchtelingen in Turkije te beginnen en tegelijk 500 miljoen euro over te schrijven van de 11e EDF-reserve naar het EU-Trustfonds voor Afrika. De lidstaten wordt voorts verzocht verder bij te dragen aan het EU-Trustfonds voor Afrika zodat het weer kan worden aangevuld.
8. Om de kern van het migratieprobleem aan te pakken is een partnerschap met Afrika nodig, gericht op een grondige sociaal-economische transformatie van het Afrikaanse continent, op basis van de beginselen en doelstellingen die door de Afrikaanse landen zijn geformuleerd in hun Agenda 2063. De Europese Unie en haar lidstaten moeten die uitdaging aankunnen. Wij moeten de omvang en de kwaliteit van onze samenwerking met Afrika op een nieuw niveau brengen. Daarvoor is meer ontwikkelingsgeld nodig maar ook maatregelen tot instelling van een nieuw kader dat een forse verhoging van de particuliere investeringen van zowel Afrikanen als Europeanen mogelijk maakt. Bijzondere aandacht moet uitgaan naar onderwijs, gezondheid, infrastructuur, innovatie, goed bestuur en empowerment van vrouwen. Afrika is onze buur en dit moet tot uiting komen in meer uitwisselingen en contacten tussen de volkeren van onze beide continenten op alle niveaus van de civiele samenleving. Samenwerking tussen de Europese Unie en de Afrikaanse Unie is een belangrijk element van onze betrekkingen. De Europese Raad vraagt om die verder te ontwikkelen en te bevorderen.
9. In de context van het nieuwe meerjarig financieel kader onderstreept de Europese Raad dat de bestrijding van illegale migratie vraagt om flexibele instrumenten waarmee snel betalingen kunnen worden verricht. De interne veiligheid, het geïntegreerde grensbeheer, asiel en migratiefondsen moeten daarom specifieke, significante componenten voor externe migratie-beheersing omvatten.
10. De Europese Raad herhaalt dat de lidstaten moeten zorgen voor doeltreffende EU-buitengrenscontroles met financiële en materiële steun van de EU. Daarnaast onderstreept hij dat ervoor moet worden gezorgd dat veel meer irreguliere migranten daadwerkelijk terugkeren. In verband met deze beide vereisten moet de ondersteunende rol van Frontex, ook wat betreft de samenwerking met derde landen, verder worden versterkt met meer middelen en een ruimer mandaat. De Europese Raad is ingenomen met het voornemen van de Commissie om wetgevingsvoorstellen in te dienen voor een effectiever en samenhangender Europees terugkeerbeleid.

11. Wat de situatie binnen de EU zelf betreft, kunnen secundaire bewegingen van asielzoekers tussen lidstaten de integriteit van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel en het Schengenacquis in gevaar brengen. De lidstaten moeten alle nodige binnenlandse wettelijke en bestuursrechtelijke maatregelen treffen om dergelijke bewegingen tegen te gaan en om daartoe onderling nauw samen te werken.
12. Wat de hervorming met het oog op een nieuw gemeenschappelijk Europees asielstelsel betreft, is veel vooruitgang geboekt dankzij de niet-aflatende inspanningen van het Bulgaarse voorzitterschap en zijn voorgangers. Meerdere dossiers staan op het punt te worden afgesloten. Er moet tot een consensus worden gekomen over de Dublinverordening die gebaseerd is op een evenwicht tussen verantwoordelijkheid en solidariteit, rekening houdend met de personen die zijn ontscheept na zoek- en reddingsoperaties. Ook het voorstel betreffende asielprocedures behoeft nog verdere behandeling. De Europese Raad onderstreept dat snel een oplossing moet worden gevonden voor het hele pakket en verzoekt de Raad verder te werken zodat spoedige afronding mogelijk wordt. Er komt een voortgangsverslag tijdens de Europese Raad in oktober.

II. VEILIGHEID EN DEFENSIE

13. Europa moet meer verantwoordelijkheid nemen voor zijn eigen veiligheid en moet zijn rol als geloofwaardige en betrouwbare actor en partner op het gebied van veiligheid en defensie kracht bijzetten. Daarom onderneemt de Unie stappen om de Europese defensie te versterken door meer in defensie te investeren en de vermogensontwikkeling en operationele paraatheid op te voeren. Deze initiatieven vergroten haar strategische autonomie en dienen tevens ter aanvulling en versterking van de activiteiten van de NAVO, conform eerdere conclusies.
De Europese Raad:
 - dringt erop aan de PESCO-afspraken na te komen en de oorspronkelijke projecten en het institutionele kader verder te ontwikkelen op een wijze die volledig in overeenstemming is met de gecoördineerde jaarlijkse evaluatie inzake defensie en het herziene vermogensontwikkelingsplan dat in het kader van het Europees Defensieagentschap is aangenomen. In november 2018 zal een volgende reeks projecten zal worden goedgekeurd in november 2018. Hij verzoekt de Raad een besluit te nemen over de voorwaarden voor deelname door derde landen aan PESCO- projecten;

- is ingenomen met de vooruitgang op het gebied van militaire mobiliteit in het kader van de PESCO en de samenwerking tussen de EU en de NAVO, en verwacht dat de militaire behoeften in het kader van het EU-actieplan voor militaire mobiliteit nu volledig in kaart worden gebracht, en verzoekt de lidstaten om uiterlijk in 2024 de desbetreffende regels en procedures te vereenvoudigen en te standaardiseren. Deze inspanningen, die de soevereiniteit van de lidstaten ten volle moeten eerbiedigen, elkaar moeten versterken en een overheidsbrede aanpak moeten volgen, zullen vanaf voorjaar 2019 jaarlijks worden geëvalueerd op basis van een verslag van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger;
- dringt aan op de snelle tenuitvoerlegging van het industrieel ontwikkelingsprogramma voor de Europese defensie en voor verdere vooruitgang op het gebied van het Europees Defensiefonds, wat betreft zowel zijn onderzoeks- als zijn vermogensaspecten;
- is ingenomen met de werkzaamheden ter versterking van het civiele GVDB en pleit voor een akkoord over een pact inzake het civiele GVDB voor het einde van dit jaar, waardoor een nieuw EU-kader voor civiele crisisbeheersing en civiele GVDB-missies ontstaat, met ambitieuze afspraken op EU- en nationaal niveau. Hij herinnert eraan dat de militaire en civiele aspecten op een integrale manier moeten worden aangepakt, met de nadruk op concrete resultaten;
- is ingenomen met de gezamenlijke mededeling over de weerbaarheid van Europa tegen hybride en chemische, biologische, radiologische en nucleaire bedreigingen en roept op tot zo spoedig mogelijke aanneming van een nieuwe EU-regeling van beperkende maatregelen ter bestrijding van het gebruik en de verspreiding van chemische wapens. In aansluiting op de buitengewone bijeenkomst van de Conferentie van staten die partij zijn bij het Verdrag inzake chemische wapens, zegt de EU toe de uitvoering van de resultaten ervan te steunen;

- verzoekt de hoge vertegenwoordiger en de Commissie om, in samenwerking met de lidstaten en in overeenstemming met de conclusies van de Europese Raad van maart 2015, uiterlijk december 2018 een actieplan in te dienen met specifieke voorstellen voor een gecoördineerde EU-respons op het probleem van desinformatie, inclusief passende mandaten en voldoende middelen voor de betrokken strategische communicatieteams van de EDEO;
- beklemtoont dat de vermogens tegen van buiten de EU afkomstige bedreigingen van de cyberbeveiliging moeten worden versterkt en verzoekt de instellingen en de lidstaten de in de gezamenlijke mededeling vermelde maatregelen te nemen, onder meer wat betreft het aanwijzen van de verantwoordelijken van cyberaanvallen en het praktisch gebruik van het instrumentarium voor cyberdiplomatie;
- roept op tot meer coördinatie tussen de lidstaten en, voor zover van toepassing, op EU-niveau en in overleg met de NAVO, om de dreiging van vijandelijk inlichtingenwerk te verminderen;
- dringt aan op verdere verdieping van de samenwerking tussen de EU en de NAVO, met volledige inachtneming van de beginselen inclusiviteit, wederkerigheid en besluitvormingsautonomie van de EU, mede door middel van een nieuwe gezamenlijke verklaring, voortbouwend op de vorderingen bij de uitvoering van de gemeenschappelijke verklaring van 2016 en de daarmee samenhangende actievoorstellen.
- Is ingenomen met het voornemen van de Commissie om een wetgevingsvoorstel in te dienen ter verbetering van het opsporen en verwijderen van inhoud die tot haat en terreurdaden aanzet.

III. BANEN, GROEI EN CONCURRENTIEVERMOGEN

14. De Europese Raad hecht zijn goedkeuring aan de door de Raad besproken geïntegreerde landspecifieke aanbevelingen, zodat het Europees Semester 2018 kan worden afgerond. De huidige gunstige economische situatie moet worden benut om de hervormingen meer dynamiek te geven.
15. Een billijke en doeltreffende belastingheffing garanderen, blijft een belangrijke prioriteit. In dat verband moet de strijd tegen belastingontwijking, -ontduiking en -fraude zowel mondiaal (met name in de OESO) als binnen de EU krachtig worden voortgezet. Tegelijkertijd bestaat er een reële noodzaak om onze belastingstelsels aan te passen aan het digitale tijdperk. Daarom moet de Raad werk maken van de Commissievoorstellen over het belasten van de digitale economie. Er moet ook verder worden gewerkt aan een efficiënte btw-inning, en daartoe moet snel vooruitgang worden geboekt met de Commissievoorstellen over kortetermijnmaatregelen.
16. Tegen de achtergrond van de toenemende spanningen op handelsgebied onderstreept de Europese Raad dat het van belang is het op regels gebaseerd multilateraal stelsel te behouden en te verdiepen. De EU is vastbesloten zich voor de modernisering van dat stelsel in te zetten, en roept alle partners op daartoe een positieve bijdrage te leveren. De Europese Raad verzoekt de Commissie een alomvattende aanpak voor te stellen om samen met gelijkgestemde partners de WTO beter te doen functioneren op cruciale terreinen, bijvoorbeeld door i) flexibeler onderhandelingen, ii) nieuwe regels voor bestaande uitdagingen, mede op het gebied van industriesubsidies, intellectuele eigendom en gedwongen technologieoverdrachten, iii) vermindering van handelskosten, iv) een nieuwe benadering van ontwikkeling, v) effectiever en transparanter geschillenbeslechting, ook in de Beroepsinstantie, teneinde een gelijk speelveld te garanderen, en vi) versterking van de WTO als instelling, ook in haar functie op het gebied van transparantie en toezicht.

17. Als onderdeel van haar positieve handelsagenda zal de EU ook in de toekomst met belangrijke partners overal ter wereld onderhandelen over ambitieuze, evenwichtige en wederzijds voordelige handelsovereenkomsten, en daarbij haar waarden en normen uitdragen. De recent aangenomen regeling inzake de modernisering van handelsbeschermingsinstrumenten zal bijdragen tot een gelijk speelveld. De Europese Raad doet een oproep om het wetgevingsvoorstel over de screening van buitenlandse directe investeringen zo spoedig mogelijk aan te nemen.

18. Als antwoord op het besluit van de Verenigde Staten om aan de EU heffingen voor staal- en aluminiumproducten op te leggen die niet op grond van de nationale veiligheid te rechtvaardigen zijn, steunt de Europese Raad ten volle de evenwichtsherstellende maatregelen, mogelijke vrijwaringsmaatregelen ter bescherming van onze eigen markten, en de juridische procedure bij de WTO waartoe op initiatief van de Commissie is besloten. De EU moet reageren op alle maatregelen met een duidelijk protectionistisch karakter, ook op maatregelen die het gemeenschappelijk landbouwbeleid onder druk zetten.

IV. INNOVATIE EN DIGITAAL

19. Europa moet zijn toponderzoek in de gehele EU verder ontwikkelen en omzetten in nieuwe producten, diensten en bedrijfsmodellen. Wij hebben behoefte aan een sterker, inclusiever innovatie-ecosysteem om baanbrekende en marktcreërende innovatie te stimuleren en moeten bedrijven, inclusief kleine en middelgrote ondernemingen, met een disruptief potentieel uitgebreid ondersteunen zodat zij met succes de wereldmarkten kunnen betreden.
20. Het is van cruciaal belang dat vóór het eind van de huidige wetgevingscyclus resultaten worden behaald met de resterende wetgevingsvoorstellen in verband met de eengemaakte markt voor digitale inhoud. Om een Europese data-economie tot stand te brengen, zijn meer maatregelen nodig om het gegevensgebruik binnen de EU efficiënter te maken en dient er vertrouwen te worden gewekt door te voorzien in strenge normen voor gegevensbescherming en door ten aanzien van alle economische actoren die op onze eengemaakte markt zaken doen, de algemene verordening gegevensbescherming onverkort toe te passen en proportioneel te handhaven. Gegevens van hoge kwaliteit zijn essentieel voor de ontwikkeling van kunstmatige intelligentie. De Europese Raad verzoekt de twee wetgevers om spoedig het laatste pakket maatregelen op gegevensgebied te bespreken. Hij verzoekt de Commissie om in samenwerking met de lidstaten een gecoördineerd plan over kunstmatige intelligentie op te stellen, voortbouwend op haar meest recente mededeling.
21. Aansluitend bij de informele bespreking van de leiders in Sofia dringt de Europese Raad erop aan om bedrijven betere toegang tot financiering te bieden, onder meer door de EU- en nationale stelsels en instrumenten voor de financiering van onderzoek en innovatie beter te coördineren, om een gunstig regelgevingsklimaat te scheppen dat het nemen van meer risico's ondersteunt, en om digitale vaardigheden te stimuleren en de banden tussen de academische wereld, het bedrijfsleven en de overheid aan te halen. Samenwerking tussen onderzoek, innovatie en onderwijs moet worden aangemoedigd, mede via het initiatief voor Europese Universiteiten.
22. De Europese Raad verzoekt de Commissie om binnen de resterende looptijd van Horizon 2020 een nieuw proefproject over baanbrekende innovatie te starten. In het kader van het volgende meerjarig financieel kader zal een Europese Innovatieraad worden opgericht om baanbrekende en disruptieve innovatie in kaart te brengen en op te schalen.

V. ANDERE VRAAGSTUKKEN

23. De Europese Raad spreekt zijn grote waardering en steun uit voor het tussen de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en Griekenland bereikte akkoord over de naamkwestie. Dit akkoord geeft samen met het akkoord tussen Bulgarije en de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië over het Verdrag inzake vriendschap, goed nabuurschap en samenwerking het goede voorbeeld voor anderen in de regio om goede nabuurschapsbetrekkingen te versterken.
24. De Europese Raad bekrachtigt de conclusies over de uitbreiding en het stabilisatie- en associatieproces, die op 26 juni 2018 door de Raad zijn aangenomen.
25. De Europese Raad bevestigt opnieuw zijn volledige steun voor Resolutie 2166 van de VN-Veiligheidsraad over het neerhalen van vlucht MH17. Hij dringt er bij de Russische Federatie op aan haar verantwoordelijkheid te aanvaarden en volledige medewerking te verlenen aan alle inspanningen om de waarheid te achterhalen, recht te doen geschieden en de schuldigen ter verantwoording te roepen.
26. De Europese Raad neem nota van het pakket voorstellen inzake het meerjarig financieel kader voor de periode 2021-2027 dat de Commissie op 2 mei 2018 heeft ingediend, alsook van de sindsdien ingediende sectorale wetgevingsvoorstellen voor programma's die het Europees beleid ondersteunen. Hij verzoekt het Europees Parlement en de Raad deze voorstellen integraal en zo spoedig mogelijk te bespreken.
